

Kort referat af Samuel Rachlin's tale
ved grundlovsmødet i Skibelund Krat
søndag den 5. juni 2016

Verden i dag er præget af *disruption*. Et udtryk for en tendens inden for handelslivet kendetegnet ved en forstyrrelse, en hurtig og brat forandring af den måde, man plejer at gøre tingene på. Man ser det med *uber*, der påvirker taxa-erhvervet og *Airbnb* - (en online markedsplads for udlejning og booking af overnatningsmuligheder) - der kan blive en alvorlig konkurrent for hotelbranchen.

Samme forstyrrelser og forandringer ser man også inden for politikken. Den voldsomme indvandring til Europa har bragt de europæiske lande og EU i en alvorlig krise.

Højre-nationalisme og populisme trives. Vi ser dette blandt andet for tiden i Østrig og andre steder. Og på den anden side er der så Grimhøj- imamerne med deres formørkede syn og fundamentalisme.

Hvordan skal vi tackle den udvikling og disse problemer med vore værdier - principperne om ytringsfrihed og religionsfrihed - i behold.

Min kollega Jørgen Schleimann har engang sagt, at det er let nok at være frisindet blandt sine egne. Men derudover kniber det måske med tolerancen. Voltaire har muligvis engang sagt, at han vil kæmpe til døden for et medmenneskes ret til at ytre sig, selvom han er helt uenig med ham. Grundtvig taler om frihed for Loke, såvel som for Thor. Og der er Churchill's ord: Hvor langt skal et tolerant samfund tolerere intolerance ?

Fornyelig har en kriminel kroatisk statsborger, som stod til at blive udvist af landet, af Højesteret fået lov til at blive boende i Danmark. Han er en type, om hvem, man med rette kan sige, at man hellere vil se hans hæl end hans tå. Men jeg er alligevel glad for at Højesteret dømte, som den gjorde. De gjorde det af hensyn til hans familie her i landet og uden at være påvirket af en folkestemning.

Vi har et princip om, at når man vil nyde, skal man også yde. Det har vi nok forsømt at gøre indvandrerne tilstrækkelig opmærksom på. Jeg har boet adskillige år i USA, og der stiller man større krav til dette med at yde, når man også vil nyde.

Grundlovens § 77 siger, at enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde påny indføres.

Og jeg er glad for at se, som det fremgår af Jyllands-Posten i dag, at mange nu protesterer mod de tanker, der for tiden er, om at indskrænke ytringsfriheden.

Vi skal have ret til at give udtryk for vore holdninger, både de, der er korrekte og de, der er ukorrekte.

Vi skal også kunne sige: Skik følge eller land fly.

Og det var lige, da den bemærkning faldt, at der kom en spontan klapsalve fra de mange tilhørere, der var samlet til grundlovsmøde i Skibelund Krat.

Med hensyn til dyrkelse af religion, så er det sådan, at i Danmark har borgerne efter Grundlovens § 67 ret til at forene sig i samfund for at dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, kun begrænset af hensynet til sædeligheden og den offentlige orden.

I begge de to paragraffer, ser man, hvor godt de, der forfattede Grundloven af 1849, har tænkt sig om. Der er taget højde for misbrug af ytringsfriheden og religionsdyrkelsen er begrænset af hensynet til sædeligheden og den offentlige orden.

Men danskerne står over for store udfordringer i disse år. Og de vil blive større i årene fremover. Lød de sidste - ikke særligt optimistiske ord - fra grundlovsrådets taler.

Sangene - der blev sunget: -

1. Nu lysner løv i lunde

Tekst: Johannes Jørgensen 1892 / Melodi: Carl Nielsen 1921
Oprindeligt skrevet til Venstres grundlovsfest på Vodrofflund den 5.6.1891

2. Du danske mand af al din magt

Tekst: Holger Drachmann 1906 / Melodi: Carl Nielsen 1906

3. Som en rejselysten flåde

Tekst: Helge Rode 1920 / Melodi: Carl Nielsen 1920

4. Danmark nu blunder den lyse nat

Tekst: Thøger Larsen 1914 / Melodi: Oluf Ring 1922